

REEKSEN

a

$$\sum_{m=1}^{+\infty} a_m = a_1 + a_2 + \dots + a_m + \dots = \text{oneindige som}$$

$\nearrow$
m de term

keuze
kan ook andere start waarde zijn!

beschouw

$$s_1 = a_1$$

$$s_2 = a_1 + a_2$$

$$s_3 = a_1 + a_2 + a_3$$

⋮

$$s_k = a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_k$$

$(s_k)_{k \in \mathbb{N}}$

rij van de partiële sommen

indien

L (limietwaarde)

dan

$$\sum_{m=1}^{+\infty} a_m = L$$

reeks convergeert naar L ;
reeksom is L

anders : divergent

VB: ① $\sum_{m=1}^{+\infty} (-1)^{m+1} = 1 + (-1) + 1 + (-1) + \dots$ (2)

$$= 1 + [(-1) + 1] + [(-1) + 1] + [(-1) + 1] + \dots = 1$$
$$= [1 + (-1)] + [1 + (-1)] + [1 + (-1)] + \dots = 0 \neq$$

twee verschillende resultaten naargelang manier van samen nemen

$\Rightarrow$ DIVERGENT

② $\sum_{m=1}^{+\infty} \frac{1}{m} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots$ harmonische reeks

→ numerieke evaluatie (reken toestel of Maple)
stijgt zeer traag

→ zal toch DIVERGENT zijn

we tonen dit aan door een delrij te beschouwen van de rij der partiële sommen, nl

$$\sum_{k=2}^n \frac{1}{k}$$

(# termen = macht van 2)

$$A_{2^k} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{2^k}$$

$$A_{2^1} = 1 + \frac{1}{2}$$

$$A_{2^2} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} > 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = 1 + \frac{1}{2} + 2 \cdot \frac{1}{4} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}$$

$$A_{2^3} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8} > 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}$$

$$A_{2^k} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^{k-1} + 1} + \dots + \frac{1}{2^k} > 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^k} + \dots + \frac{1}{2^k} = 1 + k \frac{1}{2}$$

Dus:

$$A_{2^k} > 1 + \frac{k}{2}$$

ONBEGREINSD
(gaat naar $+\infty$)

reëls
DIV

③ $\sum_{m=0}^{\infty} c^m = 1 + c + c^2 + \dots$ meetkundige reeks

!! $\uparrow$

reële
v/d meetkundige reeks

④

merk op:

$$S_k = 1 + c + c^2 + \dots + c^k = \frac{1 - c^{k+1}}{1 - c}$$

formule voor de kde
partieel som van een
meetkundige reeks.

inderdaad:

$$(1-c)(1+c+c^2+\dots+c^k) = 1 + c + c^2 + \dots + c^k - c - c^2 - \dots - c^k - c^{k+1} = 1 - c^{k+1}$$

DUS:

$$\lim_{k \rightarrow +\infty} \frac{1 - c^{k+1}}{1 - c} \begin{cases} \rightarrow \frac{1}{1-c} & \text{als } |c| < 1 \\ \rightarrow \text{DIN} & \text{als } |c| \geq 1 \end{cases}$$

Conclusie

$$\sum_{m=0}^{+\infty} c^m = \frac{1}{1-c}$$

voor $|c| < 1$

ST: als $\sum_{m=1}^{+\infty} a_m$ convergent

(5)

dan

$$a_m \rightarrow 0 \text{ voor } m \rightarrow +\infty$$

nodige voorwaarde
voor convergentie

PAS OP: geen voldoende voorwaarde, zie $\sum_{m=1}^{+\infty} \frac{1}{m}$

tussendoor:

EIGENSCHAP

als $(a_k)_{k \in \mathbb{N}}$

[stijgende rij
naar boven begrensd

of

[dalende rij
naar onder begrensd

dan $(a_k)_{k \in \mathbb{N}}$ convergent

dus ook $\sum_{m=1}^{+\infty} a_m$ convergent

VB: $\sum_{m=1}^{+\infty} \frac{1}{m^2}$

(6)

beschouw $(A_k)_{k \in \mathbb{N}}$ stijgende rij
want $A_{k+1} = A_k + \frac{1}{(k+1)^2}$
 $A_{k+1} > A_k$

! maar boven begrensd

$$A_1 = 1$$

$$A_3 = 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} < 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = 1 + \frac{1}{2}$$

$$A_7 = 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} + \frac{1}{16} + \frac{1}{25} + \frac{1}{36} + \frac{1}{49}$$
$$< 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{16} + \frac{1}{16} + \frac{1}{16} + \frac{1}{16} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4}$$

$$A_{2^k-1} < 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^{k-1} = \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^k}{1 - \frac{1}{2}}$$
$$< \frac{1}{1 - \frac{1}{2}} = 2$$

DWS
+k ∈ N :

$$\frac{1}{2^{k-1}} < \frac{1}{2}$$

BOVENGRENS
(ook voor alle andere
partieel sommen)

Conclusie

$$\sum_{m=1}^{+\infty} \frac{1}{m^2} \text{ convergent!}$$

ST: als $\left[\begin{array}{l} a_m \geq 0 \quad \forall m \in \mathbb{N} \\ a_m \text{ dalende rij, dus } a_{m+1} < a_m \\ a_m \rightarrow 0 \text{ als } m \rightarrow +\infty \end{array} \right.$

dan

$$\sum_{m=1}^{+\infty} (-1)^{m+1} a_m$$

CONV

$$= a_1 - a_2 + a_3 - \dots$$

WISSELREEKS!

Illustratie

$$\sum_{m=1}^{+\infty} (-1)^{m+1} \frac{1}{m}$$

CONVERGENT

8

$\nearrow \frac{1}{m} > 0, \forall m$

$\searrow \frac{1}{m} \rightarrow 0$ voor $m \rightarrow +\infty$

$\swarrow \frac{1}{m+1} < \frac{1}{m}$: dalend

inderdaad:

* $S_m = \left(1 - \frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2m-1} - \frac{1}{2m}\right) > \textcircled{0}$ ondergrens

en $S_{m+2} = S_m + \left(\frac{1}{2m+1} - \frac{1}{2m+2}\right)$

$S_{m+2} > S_m$
stijgende rij

(nog) geen
conclusie!

* $a_{2m+1} = 1 - \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) - \dots - \left(\frac{1}{2m} - \frac{1}{2m+1}\right) < \textcircled{1}$ (9)
 én bovengrens

én $a_{2m+3} = a_{2m+1} - \left(\frac{1}{2m+2} - \frac{1}{2m+3}\right)$

$a_{2m+3} > a_{2m+1}$
 dalende rij

eveneens
 geen conclusie!

* **SAMLEN**

$0 < a_{2m} < a_{2m+1} < 1$

$a_{2m+1} > 0$: dalende rij met ondergrens $\rightarrow$ CONV
 $a_{2m} < 1$: stijgende rij met bovengrens $\rightarrow$ CONV
 én : $\lim_{m \rightarrow +\infty} a_{2m} = \lim_{m \rightarrow +\infty} a_{2m+1}$

**REEKS
 CONV**